

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

METODOLOGIES DOCENTS PER ESTIMULAR L'INTERÈS PER UNA MATÈRIA

CARRERAS CASANOVAS, ANTONI, DR.

UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI DE TARRAGONA

Àrea de Dret Constitucional

Departament de Dret Públic

Facultat de Ciències Jurídiques

Campus Tarragona Centre

Avinguda Catalunya 35, 43002 TARRAGONA, ESPANYA

antoni.carreras@urv.cat

1. RESUM:

Experiència docent aplicada des de fa quatre anys en un col·lectiu d'alumnes de l'assignatura de Dret Constitucional de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, en els ensenyaments de 1er curs de Grau de Relacions Laborals i Ocupació i Grau de Periodisme, Comunicació audiovisuals, Publicitat i Relacions públiques.

Atès que es tracta d'una matèria que per la majoria dels alumnes de primer curs, no presenta d'entrada un especial interès d'aprenentatge, cosa que afavoria un cert grau d'absentisme i manca d'atenció a classe, es va innovar una metodologia docent pensada per despertar en l'alumne la motivació, l'interès i la participació, tot assolint la consecució d'un ampli ventall de competències específiques, transversals i nuclears.

2. ABSTRACT:

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Teaching experience was applied in student's subject about Constitutional Law for four years at the Faculty of Law at the University Rovira i Virgili University of Tarragona. The study was carried out at the 1st year of grade about Laboral and Occupations relations and grade about Journalism, audiovisual Communication, Advertising and Public Relations.

The majority of first year students haven't input special interest learning in this matter. This favored a degree of absenteeism and lack of attention in class. We designed a teaching methodology to arouse the student's motivation, interest and participation, while having the achievement of a wide range of specific skills, transversals and nuclears

3. PARAULES CLAU

Metodologia, docent, Dret Constitucional

4. ÀREA DE CONEIXEMENT:

Ciències Socials i Jurídiques

5. ÀMBIT TEMÀTIC DEL CONGRÉS:

Innovació en l'ensenyament superior

6. MODALITAT DE PRESENTACIÓ:

Comunicació pòster

7. DESENVOLUPAMENT:

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

MOTIVACIÓ I JUSTIFICACIÓ

Presentació d'una experiència docent aplicada des de fa quatre anys en un col·lectiu d'alumnes de l'assignatura troncal d'Elements de Dret Constitucional (6 crèdits) de la Facultat de Ciències Jurídiques de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, en els ensenyaments de 1er curs de Diplomatura de Relacions Laborals, Grau de Relacions Laborals i Ocupació i Grau de Periodisme, Comunicació audiovisuals, Publicitat i Relacions públiques.

Atès que es tracta d'una matèria que per la majoria dels alumnes de primer curs dels diferents ensenyaments esmentats, no presenta d'entrada un especial interès d'aprenentatge, cosa que afavoria un alt grau d'absentisme i manca d'atenció a classe, es va innovar una metodologia docent pensada per despertar en l'alumne la motivació, l'interès i la participació, fins el punt que s'aconsegueix que l'alumne la consideri com una de les matèries més interessants i estimuladores del curs, tot assolint la consecució d'un ampli ventall de competències específiques, transversals i nuclears.

METODOLOGIA DOCENT. PLA DE TREBALL

Per tal de replantejar el sistema tradicional de les classes magistrals i les classes de pràctiques, es va tenir que innovar una nova metodologia docent, fixant d'entrada una sèrie de competències o objectius i un pla de treball adaptat a aquestes competències. El pla de treball es va posar en marxa el curs 2008-2009 en l'ensenyament de Diplomatura de Relacions Laborals, aplicant-lo posteriorment als següents ensenyaments:

1) CURSOS ALS QUE S'HA IMPARTIT AQUEST PLA DE TREBALL

-1er any. Curs: 2008-2009: Facultat de Ciències Jurídiques.: **Diplomatura de Relacions Laborals**. Institucions de Dret Constitucional.

-2on. Any. Curs: 2009-2010 primer quadrimestre: Facultat de Ciències Jurídiques. **Grau de Relacions Laborals i Ocupació** Elements de Dret de Dret Constitucional. **Segon quadrimestre:**

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Facultat de Lletres.: **Grau de Publicitat i Relacions Públiques. Grau de Comunicació Audiovisual. Grau de Periodisme.** Ordenament Jurídic i Sistema Polític¹.

-3er. Any. Curs: 2010-2011: Facultat de Ciències Jurídiques. **Grau de Relacions Laborals i Ocupació.** Elements de Dret de Dret Constitucional.

-4rt. Any. Curs: 2011-2012: Facultat de Ciències Jurídiques. **Grau de Relacions Laborals i Ocupació.** Elements de Dret de Dret Constitucional.

El conjunt d'alumnes de tots aquests ensenyaments i als que s'ha aplicat aquesta metodologia docent ha estat de 447, desglossats de la següent manera:

NUMERO D'ALUMNES

	Relacions Laborals/Ocupació		Periodisme Comunicació Publicitat			Total
Curs	Tarda	Matí	Tarda	Tarda	Tarda	
2008-2009	44					44
2009-2010	47		33	35	32	147
2010-2011	55	77				132
2011-2012	54	70				124
TOTAL	200	147	33	35	32	447

(Font: Elaboració pròpia. Estadística extreta de les actes signades en primera convocatòria)

¹ En col·laboració amb el Dr. Jaume Vernet Llobet, Catedràtic de Dret Constitucional de la URV

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

2) COMPETÈNCIES MARCADES

Per poder aconseguir les competències que tot seguit es relacionen, contextualitzades dins el model docent de la URV, és bàsic que l'alumne tingui interès per la matèria. De tal manera que moltes d'aquestes competències tindran una doble finalitat: les pròpies de les competències i l'estratègia per fer amigable la matèria.

A.- Competències específiques (objectius de continguts competencials)

1. **Assimilació dels continguts** de la matèria impartida (Dret Constitucional). No s'ha d'oblidar que cal que l'alumne aprengui els continguts de la matèria i es farà de la manera que millor ho assimili, fent de l'assignatura una matèria amigable i agradable. Amb tot, no s'ha descurat la rigidesa del contingut, ni el rigor de les explicacions, ni el relaxament del treball. És més, s'ha incrementat notablement.
2. **Argumentar i raonar jurídicament** els continguts assolits dins el context de la realitat político-social que ens envolta. Atès que és una matèria de transcendència político-social, cal trobar els continguts que millor es poden aplicar a la realitat actual, per tal que l'alumne es doni compte del transfons constitucional dels esdeveniments que ens envolten i sàpiga analitzar els fets amb profunditat legal.
3. **Aplicació dels continguts en l'àmbit laboral.**

B.- Competències transversals (objectius d'aprenentatge)

1. **Despertar l'interès per una matèria**, d'entrada poc estimuladora. El componen altament teòric de la matèria de Dret Constitucional, sovint es troba allunyada de la realitat que viu l'alumne de primer curs, a la vegada que la part pràctica de la matèria es presentava en una casuística generalment molt especialitzada, cosa que és habitual en moltes matèries de diversos ensenyaments. Per tant, calia trobar la metodologia per despertar l'interès de l'alumnat per la matèria i el sistema va ser fer comprendre el grau d'utilitat que podia tenir el Dret Constitucional per l'alumne².

² YÁÑIZ, C. (2006), "Planificar la enseñanza universitaria para el desarrollo de competencias", *Educatio siglo XXI*, 24, Universidad de Murcia, pàgs. 28-29.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

2. **Crear hàbits d'estudi** al dia a dia. El gran contingut d'informació que comporta aquesta matèria suposa una angoixa per l'alumne a final de curs; un volum de treball que habitualment costa assimilar si no es treballa des del començament amb un mètode. Per tant, cal marcar uns hàbits d'estudi dia a dia que disminueixin l'angoixa del volum de treball.
3. **Comunicar en públic.** Estimular la intervenció oral a classe i ensems el parlar en públic. És palès la dificultat i temor escènic que tenen molts alumnes alhora de parlar en públic, habilitat que, si s'adquireix, podrà ser de gran utilitat en la seva vida professional. Per tant, cal que des del principi comenci a assajar hàbits de comunicació i exposició en públic. La millor manera és expressant el seu propi pensament o idees, cosa que li donarà seguretat i confiança, tota vegada que cal buscar la manera que l'alumne expressi el seu propi pensament i idees sobre la matèria impartida.
4. **Treball en equips interdisciplinaris.** Fer palesa la importància del treball en equip. En la seva vida professional l'alumne haurà de dur a terme amb èxit projectes en equip, independentment del grau d'amistat o simpatia que pugui tenir amb els components. Cal des de primer curs que l'alumne sàpiga la seva responsabilitat de treball com a membre d'un equip per aconseguir un objectiu marcat per l'empresa, professor, etc., tot fugint del treball en equip del grup d'amics. Cal donar importància al treball en equip en aquest sentit.
5. **Raonament crític.** Ensenyar a fonamentar opinions. El col·lectiu de primer curs, sol ser un alumnat jove, que va dels divuit a la vintena d'anys, una època de la vida en que la personalitat està en un període de formació. El professor, com a formador, ha d'ensenyar a pensar amb rigor científic, amb visió crítica, amb un anàlisi neutral dels fets. Cal ensenyar a utilitzar els mecanismes d'anàlisi científica que donin a l'alumne els criteris rigorosos per poder formar la seva pròpia opinió i personalitat. En definitiva informar perquè els alumnes construeixin el seu propi coneixement³.

C.- Competències nuclears (objectius de formació personal)

1. **Compromís ètic.** Reforçar la importància dels valors socials i principis individuals de comportament per preservar i reforçar la democràcia. Aquest és un objectiu final de la matèria impartida (Dret Constitucional). La democràcia es basa en l'exercici de la llibertat responsable i la responsabilitat per fer ús de la llibertat ens la donen els valors i principis de comportament individuals. La importància dels valors (honradesa,

³ BAIN, K., *Lo que hacen*, pàg. 28

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

honestat, tolerància, fidelitat, educació...), són fonamentals per preservar una democràcia sana. Cal incidir constantment amb aquest objectiu, tot exemplificant.

2. **Gestionar coneixements. Comprendre la realitat actual.** Justament aquesta matèria és adient per què l'alumne compregui la realitat actual. Molts dels continguts de l'assignatura tenen un reflex en el dia a dia que cal aprofitar per estimular l'interès per la matèria i ajudar a la seva formació personal i professional⁴.
3. **Expressar-se correctament** en públic, tot utilitzant un llenguatge i terminologia adequat pels coneixements adquirits.

3) PLANIFICACIÓ DEL TREBALL

Per tal d'aconseguir aquests objectius s'ha realitzat el següent pla de treball, pensat per què l'engranatge encaixi correctament i quedin els menys aspectes possibles per atendre. El pla de treball està format per cinc metodologies: 1) sessions magistrals, 2) sessions pràctiques, 3) un pla de treball i metodològic específic pels alumnes que no assisteixin a classe, 4) avaluació i 5) la utilització d'unes estratègies docents en les que les habilitats del professor per vagin encaminades a mostrar-se proper a l'alumne, capti la seva atenció, es guanyi el respecte i l'autoritat i sigui una referència com a persona i en coneixements per l'alumne.

1) Teoria: Classes magistrals.

A) Desenvolupament de cada classe⁵:

⁴ YÁÑIZ, C. (2006), "Planificar la enseñanza universitaria...", pàg. 30.

⁵ IMBERNON, F. (2007), *Millora de l'ensenyament i l'aprenentatge a la universitat*, Quaderns de Docència Universitària 14, Universitat de Barcelona, pàgs. 12-18.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

a) **Introducció:** Breu recordatori de la classe anterior i situació contextual del nou tema, tot esmentant els punts més importants que es tractaran, amb l'objectiu de centrar el tema i crear interès.

b) **Desenvolupament** de la matèria. Es començarà la sessió expositiva entrant en matèria. En el transcurs de la classe s'utilitzaran els següents recursos:

1) Discurs expositiu a través de constants **esquemes a la pissarra i en projecció**, si s'escau. La visió esquemàtica, ordenada i clara dels coneixements facilitarà en gran mesura l'aprenentatge.

2) **Exemplificar** els coneixements que es pretenen transmetre. Introduir nombrosos d'exemples de reforç coneguts i d'interès per l'alumne per comprendre els continguts que s'estan exposant. Exemplificar és bàsic per transportar els coneixements que es pretenen transmetre a una realitat coneguda i propera per l'alumne.

3) Utilització a la classe de les **noves tecnologies** (internet), amb connexió permanent amb els webs oficials del Congrés, Senat, Parlament de Catalunya, Poder Judicial, ONU, Unió Europea.... Utilitzat en mesura, aquest recurs dóna credibilitat i il·lustra els continguts exposats. També apropa la matèria a un món tecnològic que l'alumne sols desenvolupar-se molt bé.

3) **Feedback** amb assiduïtat. Per valorar el grau d'assimilació de la matèria impartida i avançar progressivament en l'aprenentatge, cal que el professor testi amb assiduïtat (cada 15 minuts aprox.) la comprensió dels continguts explicats als alumnes a través de preguntes, diàlegs, asseveracions interrogatives... (feedback).

c) **Resum sintetitzat** dels principals conceptes impartits. Abans d'acabar la sessió cal resumir molt sintetitzadament els punts exposats més importants, atès que els reforçarà i seleccionarà en el procés de memorització de l'alumne i el prepararà per la propera sessió.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

B) Assimilació:

a) **Test setmanal.** Cada setmana es prepararà un test amb cinc preguntes d'elecció múltiple sobre els continguts impartits en les classes anteriors, per tal d'obligar a l'alumne a repassar els continguts donats i crear així hàbits metodològics d'estudi diari. Aquests tests seran avaluables.

2) Pràctica: Sessions pràctiques. És en aquest bloc on l'alumne trobarà el sentit als continguts de les sessions magistrals i on es desenvoluparan moltes de les competències plantejades com objectius, atès que la participació de l'alumne serà constant, així com la interrelació amb el professor, el que possibilitarà l'aplicació de les estratègies docents planificades. Es treballen dos blocs:

A) Reforçament de l'assimilació dels continguts teòrics (classes magistrals) a través d'aprofundir en la preparació i exposició oral de temes impartits a classe, mitjançant treballs en grup. L'objectiu és millorar l'aprenentatge de la matèria impartida, iniciar a l'alumne en els hàbits de recerca, integrar-lo en un equip de treball i en la defensa oral i en públic d'un tema.

a) Denominació de la pràctica: *“Esquemes constitucionals”*

b) Tipus de pràctica: **Treball de recerca i exposició oral.**

c) Dinàmica: **Equips de treball.** La classe es divideix en tants grups de treball (3/4 alumnes), com temes a exposar. Al començament de curs el professor planificarà un calendari d'exposicions orals de cada tema exposat a classe i es formaran els equips de treball, de tal manera que tota la classe s'integri i participi en un grup de treball, amb independència dels llaços afectius que els uneixin, igual com passa en els equips de treball empresarials, per tal d'inculcar que l'objectiu principal és aconseguir l'èxit de la missió encarregada a l'equip.

d) Matèria: **Els continguts més importants del programa** de l'assignatura.

d) Desenvolupament:

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- 1) Elaboració d'un **dossier monogràfic**. Elaborat amb criteris metodològics d'investigació, plantejant una metodologia, anar a les fonts, recerca bibliogràfica, glossari, annexos documentals/legislatius, actualitzar el tema amb els personatges reals protagonistes de la matèria (membres del Govern, del Tribunal Constitucional....)
- 2) Elaboració d'un **vídeo de lliure creació** que sintetitzi el tema, amb una durada d'uns 15/20 minuts. Aquest recurs obligarà a conèixer i resumir el tema en profunditat per tal de trobar la manera més imaginativa de plasmar-lo en imatges. Això comporta, sovint, que l'alumne es posi en contacte i conegui la realitat de les institucions, organismes, ja que per efectuar el vídeo realitza la visita a aquestes institucions, fa entrevistes amb els responsables, recull informació i coneix de primera mà allò que s'ha explicat i que ha estudiat a classe. Tota vegada que sol tenir un component engrescador i competitiu entre l'equip. Els membres es reparteixen les tasques de presentador, d'entrevistador, guionista..., cosa que els obliga a conèixer el tema i la seva realitat⁶.
- 3) Resumir el tema en un **esquema de presentació** (power point). El dossier elaborat es resumirà en un breu esquema de presentació.
- 4) **Exposició oral de cadascun dels membres del grup**. Durant 15 minuts tots els membres de l'equip de forma individualitzada exposaran esquemàticament el tema treballat
- 5) Presentació i visionat del **vídeo**. El responsable del grup presentarà el vídeo a la classe i es visionarà.

⁶ Vegeu les funcions del vídeo en l'ensenyament: informativa (estructura la realitat), instructiva (desenvolupament cognitiu), motivadora (atrau, interessa i motiva), avaluadora (autoobservació i anàlisi), investigadora (aprofundir en el tema), metalingüística (llenguatge audiovisual), expressiva (gravació, edició), lúdica, innovadora... . Pel que fa a les avantatges: versatilitat, motivació, cultura de la imatge, mitjà expressiu, millor accés als significats, desenvolupament de la imaginació i la intuïció... (<http://www.peremarques.net/videoori.htm>; <http://www.peremarques.net/temas2/t8.html>)

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

6) **Debat** sobre el tema exposat amb la participació de tota la classe. Una vegada visionat i exposat el tema, cada grup de la classe efectuarà una pregunta, obrint un debat. Aquestes preguntes obliguen al grup que exposa el tema a aprofundir en els coneixements per tal de poder respondre amb soltesa les preguntes de la classe.

B) **Fer palesa la importància de la matèria impartida en la realitat quotidiana que viu l'alumne.** A través de les notícies dels mitjans de comunicació que es produeixen cada dia, es buscaran el transfons constitucional/estatutari/legal de cada notícia rellevant, per tal de constatar la vigència de la matèria impartida en la realitat actual.

a) Denominació de la pràctica: *“El dia a dia de la Constitució/Estatut”*.

b) Tipus de pràctica: **Fòrums de discussió/debats**.

c) Dinàmica: La classe és divideix en **dos grups de discussió paritaris**, que defensaran postures contradictòries.

c) Matèria: Debats sobre **grans temes d'actualitat de la política/societat/economia recurrents que apareixen als mitjans de comunicació i que interessen a l'alumne** (els polítics, la crisi, la immigració, la religió, la monarquia/república, la sentència de l'Estatut de Catalunya, el moviment 15M, les noves lleis polèmiques com l'avortament...), per tal de veure que la **Constitució/Estatut són al rerefons de moltes notícies del dia a dia** que surten pels mitjans de comunicació i que són temes col·loquials entre els propis alumnes, familiars i amics, cosa que motiva l'aprenentatge per tal de poder assolir una major i millor opinió.

d) Desenvolupament:

1) El professor planifica i publica a l'inici del curs **un calendari de debats**.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

2) La setmana prèvia al debat l'alumne i professor aporten informació a la classe a través del Moodle, internet, web de l'assignatura... sobre:

a) **Reculls de premsa**/notícies produïdes relacionats amb el tema de debat;

b) **Legislació** relacionada amb el tema de debat (arts. de la Constitució, Estatut, Reglaments Parlament, noves lleis...), per tal de disposar d'informació legal i enriquir el debat.

3) Fòrum de discussió/debat:

a) El professor divideix la classe en dos grups: **uns partidaris i altres detractors**. Així es **treballa el raonament** i la defensa de postulats contraris als propis pensament, a la vegada que es preserva l'anonimat del pensament individual sobre temes a vegades compromesos.

b) El professor fa una **introducció de la temàtica** del debat i estimula preguntes participatives.

c) En les respostes els alumnes han de **rebatre amb raonaments les postures contràries** sorgides en el debat.

d) Quan el debat ho requereix **es va a la font de la notícia**, a l'os del tema debatut; és aquí on **es treballa com fonamentar una opinió** a través d'anar a les fonts amb la utilització constant de les TIC (recerca per internet de lleis, lleis de pressupostos, reglaments de les cambres dels Parlaments, webs institucionals, ...), aprenent a garbellar la informació i a analitzar els arguments a favor i en contra.

e) **Conclusions**. El professor indueix a la classe per que tregui conclusions del tema debatut.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

4) Assimilació:

a) **Test setmanal.** Cada setmana es prepararà un test amb cinc preguntes d'elecció múltiple sobre el tema a debatre en base a la informació facilitada durant la setmana anterior. El tests es farà abans del debat. L'objectiu és forçar a l'alumne a llegir la informació i anar al debat preparat. El test serà avaluable.

5) Treball fi de curs: Elaboració d'un resum de cada sessió debatuda.

3) Pla de treball pels alumnes que no assisteixen a classe. Els alumnes que per motius plenament justificats no poden assistir a classe, es prepara el següent pla de treball:

1) **Tres quaderns d'avaluació a distància.** Tests de preguntes d'elecció múltiple i de desenvolupament sobre el contingut de la matèria del programa, algunes a **contestar en un vídeo** (com un examen oral). Aquest recurs del video es útil perquè obliga a l'alumne a aprendre la resposta i exposar-la oralment davant la càmera, cosa que evita el copiar i enganxar. Tramesa mensual dels quaderns al professor per via electrònica i retorn avaluat.

2) **Ressenya bibliogràfica.** A elecció entre tres publicacions seleccionades pel professor.

3) **Treball monogràfic.** Sobre temes d'actualitat política.

4) **Examen.** Teòric i pràctic.

5) **Tutoria on-line** amb el professor a través del correu electrònic.

4) Avaluacions. S'avaluarà en un 40% la teoria i en un 60% la pràctica. L'avaluació de la teoria es realitzarà a través dels test setmanals i un examen final de desenvolupament, en el que el grau d'assimilació de continguts i els hàbits d'estudi assolits a través dels test seran els paràmetres avaluables. L'avaluació de la pràctica es realitzarà a través del còmput d'avaluacions sobre els dos blocs de la pràctica. En l'exposició oral del treball de recerca "*Esquemes constitucionals*", es valora: la comunicació oral, la informació aportada, l'elaboració del video, la recerca emprada en

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

el dossier de treball a presentar, la metodologia i el grau de consecució d'objectius com equip de treball. Pel que fa als fòrums de discussió “*El dia a dia de la Constitució/Estatut*”, es valora: el raonament crític procedent d'un anàlisi asèptic, el compromís ètic en el reforç dels valors socials i principis individuals de comportament com valors bàsics per preservar la democràcia, la comprensió de la realitat político-social actual i aplicació dels continguts a la realitat, tot identificant el transfons constitucional o legals dels esdeveniments del dia a dia⁷. El test servirà per avaluar els hàbits d'estudi i l'assimilació dels continguts de les diferents matèries dels debats. Es tindrà en compte la intervenció en els debats. Al final, es demanarà al propi alumne que faci una autoavaluació dels coneixements assolits que serveix per constatar que la nota parametritzada s'ajusta en la majoria dels casos a la que l'alumne espera.

5) Estratègies docents. Per tal d'aconseguir les competències cal que el professor apliqui una sèrie d'estratègies o habilitats:

A) Actitud personal del docent:

- a) Estar motivat: convençut que el que fas es el que t'agrada (donar el millor d'un mateix).
- b) Il·lusió i passió en la transmissió dels coneixement. Aquests sentiments s'encomanen i són de cabdal importància per estimular l'interès per la matèria.
- c) Convenciment. Mostrar-se creïble, veraç i amb experiència i estar al dia en els coneixements.
- d) Neutralitat en les explicacions: raons argumentades a favor i en contra.
- e) Mantenir uns principis de comportament i uns valors.
- f) Obrar amb equitat.

⁷ Vegeu, VILLARDÓN, L., (2006), “Evaluación del aprendizaje para promover el desarrollo de competencias”, ”, *Educatio siglo XXI*, 24, Universidad de Murcia, pàgs. 57-76.

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

g) Raonar i justificar les decisions.

h) Objectius:

1.-**Guanyar el respecte i l'autoritat** i a la vegada ser proper per l'alumne.

2.- **Ser una referència com a persona i en coneixements per l'alumne.**

B) **Activitats d'aprenentatge:**

a) Esquematització de la transmissió de la informació. Publicar al Moodle i a la web de l'assignatura amb assiduitat, esquemes sintetitzadors de les matèries importants.

b) Ressaltar amb importància el que és important.

c) Crear la necessitat d'aprendre: explicar la vessant dels continguts més útils per l'alumne.

d) Intentar capturar i seduir a la classe amb els continguts a través del to i ritme de la paraula i els exemples.

e) Objectiu: **captar l'atenció permanent de l'alumne.**

C) **Sintonitzar** amb els alumnes:

a) Interactuar amb la classe. Comunicació prèvia personal i verbal intranscendent amb l'alumne/grup abans d'iniciar les classes. L'objectiu és apropar distàncies.

b) Interès per les coses supèrflues de l'alumne. L'objectiu és interessar-se per l'alumnat.

c) Explicar, a través de la mirada per cada un i per a tots a la vegada, que cadascun senti que l'explicació va adreçada a ell. L'objectiu és personalitzar l'exposició.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- d) Buscar la participació des del principi. Els objectius anteriors facilitaran la participació de l'alumne.
- e) Detectar els alumnes menys integrats per iniciar accions d'integració (estrangers, persones grans, líders d'escuela...). L'objectiu és que tot el col·lectiu se senti integrat a la classe i es minimitzi la marginació.
- f) Predisposició i disposició en solucionar ràpidament problemes i dubtes dels alumnes, bé amb tutoria personal o *on line*. L'objectiu és que l'alumne noti que el professor està al seu costat si el necessita.
- g) Tots aquests estímuls estaran encaminats a aconseguir un objectiu: **mostrar-se proper i col·laborador amb l'alumne.**

RESULTATS OBTINGUTS

Per constatar el grau d'eficàcia del mètode docent emprat, es porta una petita estadística per curs impartit en el que es registra cada dia una sèrie de paràmetres, entre els que destaquem, el percentatge d'assistència a classe a través de la signatura de cada alumne, avaluació dels test, intervencions en les exposicions orals, video i la participació en els fòrums de discussió. També al final de curs es porta a terme unes enquestes anònimes amb el nom "Ajudem a millorar", destinades a detectar la valoració que fa l'alumnat del mètode utilitzat i del pla de treball dut a terme, per tal de millorar per al curs vinent les mancances que hi hagin pogut haver durant el curs. Per últim hi ha les enquestes d'opinió de l'alumnat sobre l'activitat docent del professorat que cada any fa la URV de forma institucional.

Amb aquest elements es poden parametritzar els resultats obtinguts d'una manera seriosa, cosa que ens ha permès constatar la bondat del mètode docent exposat i el grau de interès que desperta en l'alumnat els continguts d'una assignatura que d'entrada no és de les més atractives.

Paràmetres estadístics per constatar els resultats del mètode docent:

SECRETARIA TÉCNICA
VII CIDUI
ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

1) Grau d'assistència a classe i intervenció en els debats

Els resultats constats situen l'assistència a classe en una mitjana del 69,21% i en un 40,78% els alumnes que intervenen en els debats. Vegeu detall en el quadre "Percentatge d'assistència i intervenció".

PERCENTATGES D'ASSISTÈNCIA I INTERVENCIÓ EN ELS DEBATS

Ensenyament	Curs	Grup	Assistència a classe	Intervenció debats
Relacions Laborals	2009-2010	Tarda	46,90%	65,48%
Periodisme, Comunicació i ...	2009-2010	Tarda	85,90%	40,40%
Relacions Laborals	2010-2011	Matí	75,89%	40,50%
		Tarda	70,79%	32,01%
Relacions Laborals	2011-2012	Matí	75,37%	44,28%
		Tarda	60,40%	22,00%
Mitjana			69,21%	40,78%

(Font: Elaboració pròpia. Estadística excel de registre diari d'assistència i participació a classe). El percentatge d'intervenció en els debats del grup de tarda és notablement inferior al grup de matí, pel fet que els grups del matí son menys nombrosos que els de la tarda i en conseqüència, afavoreixen més la intervenció dels alumnes més reservats (por escènica), atès que els grups nombrosos solen cohibir als alumnes més reservats.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

2) Valoració del pla de treball fet pels propis alumnes

Els resultat de valoració de les classes de pràctiques fets pels propis alumnes d'un total de 185 enquestats, les situen entorn a una **nota de 8 sobre 10 pel que fa les exposicions d' "Esquemes constitucionals" i un 8,19 pel que fa als debats "El dia a dia de la Constitució/Estatut", i un 8,01 pel que fa al test de nova incorporació.** Vegeu detall en quadre "Valoració del pla de treball feta pels alumnes" .

VALORACIÓ DEL PLA DE TREBALL FETA PELS ALUMNES

(Enquestes "Ajudem a millorar")

Ensenyament	Curs	Nº enquestes	"Esquemes Constitucionals"	"Recull de premsa"	Test
Relacions Laborals	2008-2009	15	7,4	8,4	
Relacions Laborals	2009-2010	15	8,97	8,7	
Relacions Laborals	2010-2011	75	7,75	7,86	
Relacions Laborals	2011-2012	80	7,86	7,81	8,005
Mitjana s/10 punts		185	8,00	8,19	8,01

(Font: Elaboració pròpia. Estadística extreta del total d'enquestes realitzades. Els cursos 2008-2010 corresponen a grups de tarda, mentre que la resta corresponen a grups més nombrosos de matí i tarda).

3) Resultats de les avaluacions finals

La mitjana d'alumnes aprovats en primera convocatòria es situa entorn al 44,27% i un 25.07% de notables, mentre que els suspens ratlla el 14,60% i els no presentats el 23.36%. Vegeu detall en quadre "Qualificació d'actes".

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

QUALIFICACIONS D'ACTES

Ensenyaments	Curs	No Presentats	Suspens	Aprovats	Notables	Excel·lents	MH
Relacions Laborals	2007-2008	47,54%	16,39%	26,23%	94%		
Grup Tarda	2008-2009	36,36%	9,09%	27,27%	25,00%	2,27%	
Grup Tarda	2009-2010	34,29%	11,43%	20,00%	28,57%	5,71%	
Grup Matí	2010-2011	5,19%	18,18%	55,84%	19,48%	1,30%	1,30%
Grup Tarda	2010-2011	9,62%	38,46%	26,92%	21,15%	3,85%	3,85%
Grup Matí	2011-2012	11,42%	14,28%	50,00%	22,85%	1,42%	1,42%
Grup Tarda	2011-2012	16,66%	16,66%	53,70%	12,96%		
Mitjana		23,01%	17,78%	37,14%	31,98%	2,08%	0,94%
Ensenyament							
Periodisme	2009-2010	21,21%		45,45%	30,30%	3,03%	3,03%
Comunicació Audio.	2009-2010	34,29%	11,43%	40,00%	8,57%	5,71%	
Publicitat Rel. Públ.	2009-2010	15,62%		68,75%	15,62%		
Mitjana		23,71%	3,81%	51,40%	18,16%	2,91%	1,01%

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

Mitjana total		23,36%	14,60%	44,27%	25,07%	2,49%	0,97%
---------------	--	--------	--------	--------	--------	-------	-------

(Font: Elaboració pròpia. Estadística extreta de les actes signades en primera convocatòria)

4) Enquestes d'opinió de l'alumnat sobre l'activitat docent del professorat

Els resultats testats d'enquestes d'opinió sobre l'activitat docent del professorat que cada anys es fa als alumnes per la URV de forma institucional fan palès una **valoració mitjana com a professor que ha arribat a un 6,74 sobre 7, el que equivaldria a un 9,63 sobre 10. Tot ocupant una posició en el lloc 81 d'una escala de 84 professors de la Facultat de Ciències Jurídiques**. Tal i com reflexa el resum d'enquestes d'opinió. S'incorpora com a referència el curs 2007-2008 en el que no s'impartí la metodologia exposada.

QUADRE EVOLUTIU DE LES ENQUESTES DE LA URV DE LA VALORACIÓ DEL ALUMNAT AL PROFESSOR

Puntuació màxima
=7

	1			2			3			4			5		
	CURS 2007-2008 (*)			CURS 2008-2009			CURS 2009-2010			CURS 2010-2011			CURS 2011-2012		
	PROF	DEPT	URV	PROF	DEPT	URV	PROF	DEPT	URV	PROF	DEPT	URV	PROF	DEPT	URV
	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana	Mitjana
1	5,55	5,37	5,2	5,3	5,1	5,3	6,73	5,46	5,33	6,62	5,51	5,6	6,14	5,63	5,58
2	5,55	5,38	5,2	6,23	5,08	5,3	6,44	5,51	5,32	6,61	5,4	5,5	6,23	5,54	5,53
3	6,27	5,66	5,3	6,69	5,22	5,4	6,86	5,78	5,46	6,57	5,19	5,3	6,2	5,33	5,32
4	5,09	5,31	5	6,38	4,97	5	6,56	5,37	5,12	6,79	5,2	5,3	6,18	5,32	5,25
5	5,91	5,44	5,1	6,54	5,15	5,2	6,64	5,43	5,3	6,9	5,41	5,5	6,4	5,56	5,5

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

6	5,55	4,89	4,8	6	4,62	4,8	6,9	4,82	4,88	6,52	5,01	5,2	6,16	5,14	5,2
7	6,18	5,5	5,2	6,75	5,16	5,3	6,67	5,3	5,31	6,69	5,4	5,5	6,4	5,45	5,55
8	6,73	5,78	5,5	6,69	5,33	5,6	7	5,69	5,64	6,8	5,53	5,8	6,51	5,67	5,9
9										6,04	5,17	5,3	5,67	5,31	5,31
10	5,4	4,3	4,8	6,25	4,33	4,9	6,86	4,64	4,93						
11	6,27	5,54	5	6,77	5,13	5,1	7	5,41	5,15						
12	5,55	5,2	4,7	6,69	4,89	4,8	6,56	5,14	4,84						
13	5,82	5,33	5,1	6,58	5,2	5,3	6,75	5,52	5,36	6,8	5,38	5,5	6,33	5,53	5,52
	5,82	5,33	5,1	6,45	5,01	5,2	6,74	5,34	5,22	6,63	5,32	5,5	6,22	5,44	5,46
	70 sobre 84 profs.			77 sobre 84 profs.			81 sobre 84 profs.								

(*) Curs de referència en el que no s'aplicà la metodologia exposada.

PREGUNTES ALS ALUMNES REFERENT AL PROFESSOR

- 1 En els plantejaments inicials de l'assignatura, especifica clarament els objectius, el programa i els criteris d'avaluació.
- 2 Les activitats docents s'ajusten als objectius, continguts, sistema d'avaluació i competències que preveia la guia docent.
 Demostra que s'ha preparat la classe (2007-2010). La metodologia d'ensenyament s'adequa als objectius de l'assignatura (2010-2012..).
- 3
- 4 Explica els continguts amb claredat.
- 5 Resol satisfactòriament els dubtes o preguntes que se li plantegen.
- 6 Es preocupa per estimular l'interès de l'alumnat en l'assignatura.
- 7 Manté un bon clima de relació personal i comunicació amb els estudiants.
- 8 Compleix amb l'horari de classe i d'atenció personalitzada fora de l'aula.

SECRETARIA TÈCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

- 9 El volum de treball és coherent i proporcionat als crèdits de l'assignatura (2010-2012..).
- 10 Desenvolupa tècniques d'ensenyament efectives (discurs, elements visuals, noves tecnologies...) (2007-2010).
- 11 A més a més dels coneixements bàsics, els amplia i exemplifica (2007-2010).
- 12 Dóna coneixement sobre les últimes recerques o novetats que afecten a l'assignatura (2007-2010).
- 13 Globalment considero que és un/a bon/a professor/a.

CONCLUSIONS

Amb aquest mètode s'aconsegueix assolir unes altes cotes d'interès i motivació per la matèria, objectiu estratègic bàsic per aconseguir la majoria de les competències plantejades inicialment, així com una notable valoració del professorat per part de l'alumnat. Si no es té interès per la matèria difícilment s'assoliran les demés competències. Aquests resultats no sols involucren a l'alumnat en la matèria, sinó que van més enllà i contribueixen a despertar la importància dels valors socials i principis individuals de comportament que són essencials per preservar i enfortir els propis valors de la democràcia, en la formació d'uns futurs professionals que nodriran la societat, assolin així competències nuclears de cabdal importància. Cal tenir en compte que l'aprenentatge te poc sentit si no és capaç de produir una influència duradora i important en la manera de pensar, actuar i sentir de l'alumne⁸.

8. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

- BAIN, K. (2007), *Lo que hacen los mejores profesores universitarios*, Universitat de València.
- GARCÍA-VALCARCEL, A. (2002), *Didàctica universitària*, La Muralla, Madrid.
- HANNAN, A.; SILVER, H. (2003), *Innovar en la Universidad*, Narcea, Madrid.

⁸ BAIN, K., *Lo que hacen*, pàg. 28

LA UNIVERSITAT: UNA INSTITUCIÓ DE LA SOCIETAT

IMBERNON, F; MEDINA, JL. (2005), *Estratègies metodològiques de participació de l'alumnat*, ICE, Barcelona.

IMBERNON, F. (2007), *Millorar l'ensenyament i l'aprenentatge a la universitat*, Quaderns de Docència Universitària 14, Universitat de Barcelona.

VILLARDÓN, L., (2006), “Evaluación del aprendizaje para promover el desarrollo de competencias”, *Educatio siglo XXI*, 24, Universidad de Murcia, pàgs. 57-76

YÁNIZ, C. (2006), “Planificar la enseñanza universitaria para el desarrollo de competencias”, *Educatio siglo XXI*, 24, Universidad de Murcia, pàgs. 17-34.

SECRETARIA TÉCNICA

VII CIDUI

ISBN 978-84-695-4073-2